

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Ders Saatleri: Pazartesi 14.00-17.00

Prof. Dr. Seyfi Kenan Eposta: skenan@29mayis.edu.tr

Dersin Amacı ve Tanımı

Derslerde tarihsel ve tematik bir dönemlendirme yapılarak klasik dönem Osmanlı düşüncesi, edebiyatı ve eğitim anlayışının geçirdiği evreleri, anlayışları, terimleri ve bağlamlarıyla birlikte kavrama ve değerlendirme becerisini kazanma.

Kuruluşundan 19. Yüzyıl başına kadar devam eden klasik dönem Osmanlı düşüncesi, edebiyat ve eğitim temalarının bulunduğu temel metinlerinde yazarın ve okuyucunun rolünü, metinlerin metin dışı etkenlerle, sosyo-kültürel, siyasi ve tarihsel bağlamla etkileşimini bu döneme ait çeşitli kavram, terim ve anlayışlarla birlikte incelenecektir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

Çıktılar

- **Çıktı 1:** Klasik Osmanlı edebiyat ve eğitim düşüncesi ve deneyiminin geçirdiği evreleri temel özellikleriyle birlikte tanımlayabilecek.
- **Çıktı 2:** Klasik Osmanlı eğitiminde dönemlendirmeyi, dayandığı gerekçeleriyle birlikte teşhis edebilecek.
- **Çıktı 3:** Klasik dönem Osmanlı edebiyat ve eğitim düşüncesi ve kurumsallaşmasının tarihi bağlam ve ortamına göre aldığı şekli temel anlayışıyla birlikte tahlil edebilecek.
- **Çıktı 4:** Klasik Osmanlı düşüncesi ve edebiyatı alanında dönemin eğitim düşüncesinin şekillenmesinde etkili olan düşünürleri ve anlayışlarını bilecek ve kavrayabilecek
- **Çıktı 5:** Klasik dönem Osmanlı düşüncesi, edebiyatı ve eğitim tarihindeki temel düşünceleri, terimleri ve kavramlarıyla birlikte öğrenebilecektir.

Dersin Ölçme-Değerlendirmesi ve Gereklilikleri

- A. Vize Sınavı (%40)
- C. Final Sınavı (%60)

Harf Notu Değerlendirmesi **100** Puan Üzerindedir.

Ders Politikaları**İntihal:**

Bir kişinin ödevlerinde ve ders için hazırlanan herhangi bir çalışmasında başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanması intihaldir. İntihal bir tür sahtekârlık ve hırsızlıktır.

Alıntı ifadeler ve fikirler için kaynak göstermemek ya da ödünç alınan ifadeleri tırnak içinde yazmamak ve kaynak göstermemek intihal sayılır. İntihal bilinçli olarak veya kaza eseri oluşabilir. Öğrenciler teslim ettikleri yazı ve sunumlarında intihal yapmadıklarını beyan eder. Aksi durumlar ortaya çıktığı takdir, öğrenci dersten kalacak ve Üniversite tarafından bu konuda disiplin soruşturması yapılacaktır.

Bu kapsamda, dersin herhangi bir gerekliliğinde yapay zekâ uygulamaları da intihal kapsamında değerlendirilecektir. Makalelerin ya da kitapların çevrimiçi ortamda bulunabilecek özet, yorum; ya da çeşitli uygulamalar vasıtasıyla oluşturulacak özetlerini kullanmak intihal kapsamında değerlendirilir.

Derse Katılım ve Yoklama:

Ders katılım zorunludur. Toplamda 3 derse mazeret göstermeden katılmayan öğrenciler dersten kalma notu (FF) alır. Ders katılımı, derse gelip gitmeyi değil, ders boyunca sınıfta kalmayı gerektirir. Sınıf yoklaması dersin sonunda alınır.

Aşağıda belirtilen okuma listesindeki kitap-makale ve kitap bölümlerini üniversite kütüphanesinden erişmek mümkündür. Dönem başında okumalar öğrencilerle dijital ortamda paylaşılır. Bu dosyalarda eksik olması, okumanın iptal olduğu manasına gelmez. Bu izlencede bulunan tüm materyale, öğrencinin ulaşması, ulaşamadığı takdirde dersin haftası geçmeden öğretim üyesine bildirmesi gerekmektedir.

HAFTALIK DERS İZLENESİ¹**Hafta 1. 22 Eylül: Dersin konularına giriş*****Dersin kaynakları*****Hafta 2. 29 Eylül: Osmanlı Düşüncesi, Edebiyatı ve Eğitiminde Dönemlendirme Meselesi*****Dersin kaynakları*****Hafta 3. 6 Ekim: Klasik Dönem-I. Aşama (10.yy. 16.yy)*****Dersin kaynakları*****Hafta 4. 13 Ekim: Klasik Dönem-II. Aşama (17.yy.-18.yy.ın sonu)*****Dersin kaynakları*****Hafta 5. 20 Ekim: Temel Kavramlar; İlim, Edeb ve İrfan**

¹ Eserleri verilen sırada okumanız tavsiye edilir.

<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 6. 27 Ekim: Edebiyat ve Terbiye
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 7. 3 Kasım: Edebiyat ve Ahlak
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 8 Ara sınav Haftası
Hafta 9. 17 Kasım: Eğitimsel ve Kültürel Kurumsallaşma
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 10. 24 Kasım: Temel Metinlerin Analizi-I (Amâsî- Tariku'l-Edeb)
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 11. 1 Aralık: Temel Metinlerin Analizi-II (Kınalızâde, Ahlâk-ı Alâî)
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 12. 8 Aralık: Temel Metinlerin Analizi-III (Katip Çelebi, Mizanu'l-Hak)
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 13. 15 Aralık: Osmanlı Gazelinde Anlam ve Gelenek
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 14. 22 Aralık: Edebiyat, Zarafet ve Eğitim
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 15. 29 Aralık: Genel Değerlendirme
<i>Dersin kaynakları</i>
Hafta 16. 5 Ocak: Genel Değerlendirme

Dersin kaynakları
FİNALLER

DERS KAYNAKLARI

-Halil İnalcık, Ottoman Empire : Classical Age 1300-1600, Phoenix, 2001.

-Katip Çelebi, Balancing the Truth, 2000.

-The age of beloveds : love and the beloved in early-modern Ottoman and European culture and society. / Walter G. Andrews, 1939-2020, Mehmet Kalpaklı. -- Durham : Duke University, 2005.

-Ottoman lyric poetry : an anthology. / edited and translated by Walter G. Andrews, Najaat Black, Mehmet Kalpaklı.

-Poetry's voice, society's song : Ottoman lyric poetry. / Walter G. Andrews, 1939-2020. -- Seattle : University of Washington, 1985.

-Bureaucrat and intellectual in the Ottoman Empire : the historian Mustafa Ali (1541-1600). / Cornell H. Fleischer. Princeton : Princeton University, 1986.

-Walter Feldman. " The Celestial Sphere, The Wheel of Fortune and Fate in the Gazels of Na'ili and Bâkî." International Journal of Middle Eastern Studies, (28/1996) 193-215.